



گورستانیک بو بهرانه‌تی

ثارام گهردی



له سه‌رچاویه‌کی نزیکه‌وه، که هه‌فتنه رابوردوو پیم راگه‌یاندرا، بپیاره لەماوه‌ی داهاتوو، کۆچیکی هەزاری بە دانیشتوانی ناوجھەی بەرانه‌تی بکرت، که گوندەکانی (گزنە، دارەبەن، سەیدان، بەرخوشت، گرددەچال، جىژنىكان، گرددەعارەق، ئاشۆكان و ھی تريش) دەگریتەوه و بە دانیشتوانەکەشيان راگه‌یاندراوه، گشت زهوييە كشتوكالىيەكان بە مالەكانيشەوه بەجى بەھيلن، ئەمەش بۇ ئەوهەيە گوايە، زۆنيكى پيشەسازى لى چى بکرت.

كورستان کە كۆملەگایەکى موستەھيلكە و فرى بە پيشەسازىيەوه نىيە، ئەوه كارىتكى باشه کە حکومەت بىر لەو بکاتەوه، کە جقاتىكى پيشەسازى بەرھەم بەھېت و تا بۆمان بکرت، پيوىستمان بە كەرسەتە و بابەتى بىگانە نەيت، تەنانەت دووربىنتر لەوەش بەتوانىن له چەند دەيەکى داهاتوو، بكارىن كېپار لە هەريم و ولاتانى دەوريەريش بەدۇزىنەوه.

بەلام نايىت ئەوەمان له بىر بچىت، کە ئابورى كشتوكالى كورستان، ئەگەر بە كوالىتىيەکى بەسۈود، سۈودى لىيەر بىگيرىت، رووبەرىتكى ئەوەندە بە پىت و بەرەكتەمان ھەيە، کە سەدان سالى تر ئەگەر وەبەرهەننائى تىدا بکەين، دەتوانىن پشت بە خۇمان بېبەستىن و پيوىستىمان بە گەنمى ئوستەلەيى و تەماتەي ئىرانى و پەرتەقالى سۈوريايى و سىيۇي توركىيائى نەيت.

ناوجھى بەرانه‌تى، يەكىكە لەو ناوجھە بەپىت و فراوانانەي كورستان، کە ھىچ بىيانوویەك نىيە، بۇ ئەوهى وا بەئاسانى دەستبەردارى بېبىن و لەپىتاوى ((كۆملەگایەکى پيشەسازى)) ئەو ھەموو خەلکە كشتوكالناس و خاونەن ھەلۋىستە و جەماوهە فراوانە، لە حوكومەت تۈورە بکەن.

ئەوەندەي ئەوهى من ئاگام لىيە، چل ھەزار دۇن، بە زهوي كشتوكالى و مال، داواكراوه، بۇ ئەوهى ئەو ناوجھەيە پيشەسازىيەلى لى دروست بکرت، نازانم ئەو كۆملەگایە پيشەسازىيە چەند فابريقە و كۆمپانىيە لى دادەنرىت؟ بەلام بە مەزەندەي خۆم، ئەو رووبەرە بە چەشىنیك فراوانە، پياو گۇمان لەسەر پېرۇزەكە دروست دەكات.

حوكومەت لە ماوهى رابوردوو و ئىستاش ئەوەندە بېبىن پلان و ماستەربىلان، زهوي راست و چەپ دابەشكىردوو، ئىستا بە خۆشى نازانىت چى دەكات؟ بە ھەزاران دۇن زهوي، بە خۆرپايى بىت، يا بە پۇولىيەكى رەمىزى، ئاوهە دابەشكىردوو، توخوا گوناھ نىيە، دانىشتوانى (بەرانه‌تى) بىنە، قۆچى قوربانى ئەو بېپلانېيەيان؟!

با واي دابىنیئىن، کە ئەو كۆملەگا پيشەسازىيە، زۆر زەرۇورە، بۇ بىياناتانى كۆلەگەي ئابورى پيشەسازى. بەلام لە ھەموو دونيا و باوه، کە ئىستىملاك كەرنى زهوي بۇ بەرژەوندى گشتى، كۆملەگەي پۇوانەي ھەيە، لە ھەموويان گەرىنگەتر، پىدانى قەرەبۈویەكى دادپەرەرەنەيە بۇ كەسى زەرەرمەند، تو وىزداناتان، دۇنمىتىكى زهوي کە بە دەفتەر دۆلار پۇولىيەتى، ماقولە بەرانبەر پارچە زهوييەك بىت لە بەحرىكە، کە بپیارە پىيان بدرىت، کە ئەپەپەرى سى ھەزار دۆلار نرخەكەي دەبىت.

بۇ ئەوانەي کە دەيانەويت کە ئەو بپیارە دەرىچىت، تۆزىك بگەرىنەوه دواوهى دىرۇك و مىزۇو، داخوا لەبىريانە، لە سەرەختى پېرۇسەكانى شەفالىكىردن، کە بەعس كۆملەگای زۆرەملىنى بۇ دەركراوه كان دروست كرد، جەماوهە ((بەرانه‌تى)) چ ھەلۋىستىكىيان ھەبۇو و چۈن پاروويان لە دەمى مندالەكانيان، دەرەدەيىنا بۇ ئەو خەلکە لېقەوماوه؟!

ھەر چۈنلەك بىت، پيوىستە حوكومەتى كورستان، مىكانىزىمىكى وەها بگەرىتە بەر، کە لەكۆتايى، ئەگەر كۆچرەویش بەو خەلکە بکرت، كارىتكى وھايان لە گەل بکات، کە تۈورە نەبن و دلىيان رازى بکەن، چونكە دلى ئەوانە، عەقللى ئەوانە، ناخى ئەو قارەمانانە، بۇ كورد و مىزۇوەكەي پە لە ھەلۋىستى نەبەردانەي بىسنوور.

ئەو پياوەتىيە، ھەقە حوكومەت بە خۆي ئەنجامى بىدات، دەنا دلىيام ئەگەر ئەو خەلکە ھاوار و سكالايان بېنە بەرددم سەرۆكى كورستان، ھاۋىكىشەكە بە سۈودى ((بەرانه‌تى)) تەواو دەبىت.